

ISMERJE MEG A SZÁMVEVŐSZÉKET

LAKOSSÁGI TÁJÉKOZTATÓ FÜZET

Tisztelt Olvasó!

Engedje meg, hogy egy rövid tájékoztató füzet keretében bemutassuk Önnek az Állami Számvevőszék (ÁSZ) tevékenységét.

Munkánk során a közpénzekkel való felelős gazdálkodás elősegítése a célunk. Ez elsőre talán távolinak tűnik a mindennapi életünktől, de ha belegondolunk, hamar kiderül, hogy a közpénzek felhasználásának eredményessége életünk minőségében tükröződik vissza.

Mindannyiunknak fontos településünk biztonsága, egészségünk és környezetünk védelme, gyermekeink oktatása, idős szeretteink gondozása, de még szórakozási lehetőségeink minősége is.

Ez a kötet azzal a céllal készült, hogy Ön is megismerhesse azt a munkát, amelynek révén az ÁSZ hozzájárul hétköznapijaink biztonságához, életminőségünk javításához, gazdaságunk fejlődéséhez.

Büszkék vagyunk munkánk eredményeire, hiszen azért dolgozunk, hogy ezek az Ön életében is pozitív változásokat idézzenek elő. Azt pedig reméljük, hogy kiadványunk elnyeri tetszését, és felkeresi honlapunkat, illetve virtuális kiállításunkat is.

NEKÜNK SZÁMÍT AZ ÖN VÉLEMÉNYE!

Rendkívül fontosnak gondoljuk, hogy a munkánk során keletkezett hozzáadott érték minden állampolgár számára érzékelhető legyen, ezért számítunk az Ön véleményére is.

Kérjük, hogy amennyiben a kiadványban szereplő témák kapcsán kérdése vagy észrevétele merülne fel, azt jelezze felénk bizalommal a szamvevoszek@asz.hu email címen.

TARTALOMJEGYZÉK

- 04** ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK
- 06** DIGITÁLIS OKTATÁS FEJLESZTÉSE
- 08** TÁVMUNKÁBAN REJLŐ LEHETŐSÉGEK
- 10** GYÓGYSZEREK ÉS ÉTRENDKIEGÉSZÍTŐK
- 12** A LAKOSSÁG VÉDELME A JÁRVÁNYOK ELLEN
- 14** KÖRNYEZETTUDATOS TERVEZÉS
- 16** GYERMEKÉTKEZTETÉS
- 18** KÖNYVTÁRAK FENNTARTÁSA
- 20** HULLADÉKGAZDÁLKODÁS
- 22** FENNTARTÓVÁLTÁS A FELSŐOKTATÁSBAN
- 24** NEM ÁLLAMI HUMÁNSZOLGÁLTATÓK
- 26** ÖNKORMÁNYZATOK FENNTARTHATÓSÁGA
- 28** ÖNKORMÁNYZATI INTÉZMÉNYEK
- 30** PÉNZÜGYI TUDATOSSÁG
- 32** VIRTUÁLIS KIÁLLÍTÁS

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

Mi az ÁSZ feladata?

Ellenőrzést végezhet mindenhol,
ahol közpénzt használnak fel

Elemzésekkel támogatja az
Országgyűlés munkáját

Széleskörű tudásmeg-
osztó tevékenységet
végez

Hol és mit ellenőrizhet az ÁSZ?

Az ÁSZ az Országgyűlés pénzügyi és gazdasági ellenőrző szerve, ebből adódóan ellenőrzést végezhet mindenhol, ahol közpénzt kezelnek, illetőleg használnak fel. A szervezet tehát az állam demokratikus működésének egyik legfontosabb garanciája. Ebből kifolyólag ellenőrzi többek között az önkormányzatokat, az állami és önkormányzati cégeket, óvodákat, iskolákat, idősotthonokat, könyvtárakat, konyhákat, sportegyesületeket és civil szervezeteket. Ellenőrzési tevékenysége során minden más szervezettől független. A pénzügyi - gazdasági ellenőrzés csúcshintézményként hozzájárul a jól irányított állam működéséhez.

Miért sajátos az ÁSZ szerepe az állami szervek között?

- Az ellenőrzések alapját a szervezetek által kötelezően elkészítendő, hiteles dokumentumok képezik.
- Megállapításait szakmai alapon teszi meg.
- Ellenőrzései és elemzései révén javaslataival, tanácsaival segíti az Országgyűlést, annak bizottságait és a szervezetek munkáját.

Az ellenőrzöttekkel szemben nincs közvetlen szankcionálási lehetősége, az illetékes szerveknél eljárást kezdeményezhet, mivel

- Nem hatóság, nem hoz kötelező érvényű határozatot, bírság vagy egyéb büntetés kiszabására nem jogosult.
- Nem közigazgatási szerv, nem folytat le közigazgatási hatósági eljárást.
- Nem bíróság, ezáltal nem hivatott jogi kérdések eldöntésére.
- Nem rendőrség vagy ügyészség, így nem folytathat nyomozást.

Mit jelent a társadalmi felelősségvállalás az ÁSZ tevékenységében?

Tanácsadó tevékenysége révén kiemelt hangsúlyt helyez a pénzügyi kultúra fejlesztésére, különösen a családok gazdálkodásának biztonságára, illetve életminőségük javítására.

A következő oldalon a **DIGITÁLIS OKTATÁSRÓL** olvashat.

DIGITÁLIS OKTATÁS FEJLESZTÉSE

A feltételek különbözőségei nem eredményezhetnek eltérő oktatási színvonalat

A digitális kompetenciáknak kulcsszerepe van

Megfelelő eszközökre és internetellátottságra van szükség

Figyelni kell a gyermekek eltérő oktatási és családi hátterére

Mérsékelni kell a tanulási veszteségeket

Mitől függ a digitális oktatás eredményessége?

A koronavírus járvány következményeként elrendelt távolléti oktatás tapasztalatai egyértelműen rámutattak arra, hogy a digitális oktatás csak akkor lehet minden tanuló számára elérhető és az oktatás szempontjából egyformán magas minőségű, ha az oktatók, a tanulók, illetve a szülők is megfelelő digitális kompetenciákkal, valamint eszköz és internet ellátottsággal rendelkeznek.

Mire jutottak az ÁSZ elemzői?

Az elemzés azt vizsgálta, hogy a digitális oktatás során miként érvényesült a gyermekek oktatáshoz való joga. Az ÁSZ elemzői arra jutottak, hogy a szélessávú internetelés elterjedtsége ugyan javította a digitális oktatás feltételrendszerét, a tanárok digitális kompetenciájának a jelentős megerősítése azonban nem valósult meg.

Az elemzés arra is rámutatott, hogy a digitális oktatás eredményessége érdekében a tanárok és a szülők is rendelkezésre bocsátották a saját digitális eszközeiket, illetve internet elérhetőségüket. Az egyes iskolák és tanárok által követett gyakorlat, a diákok családi háttere, valamint a szülők kompetenciái azonban olyan jelentős különbségeket mutattak, amelyek végsősoron az oktatás minőségét is befolyásolták.

Az elemzés által feldolgozott kutatások tehát arra világítottak rá, hogy az iskolabezárások következtében a diákokat tanulási veszteségek érték, amelyek különösen a hátrányos helyzetű családokat érintették. Az ÁSZ elemzői arra is felhívták a figyelmet, hogy a feltételek különbözőségei nem eredményezhetik azt, hogy a gyermekek különböző színvonalon jussanak az oktatáshoz.

A következő oldalon **A TÁVMUNKÁBAN REJLŐ LEHETŐSÉGEKRŐL** olvashat.

TÁVMUNKÁBAN REJLŐ LEHETŐSÉGEK

Új kapukat nyit
a foglalkoztatásban

A család lehet a távmunka egyik nyertese

Csökkenhetnek a kiadások

Fellazulnak a térbeli kötıtségek

Javulhat a foglalkoztatottság

Milyen pozitív hatásai vannak az otthoni munkavégzés elterjedésének?

A digitalizáció, a technológiai fejlesztések, illetve az internethasználat elterjedése miatt egyre több munkakörben válik elérhetővé az otthoni munka lehetősége, ami a koronavírus-járvány ideje alatt még inkább előtérbe került. Az ÁSZ elemzői rámutattak, hogy az otthoni munka területén történt áttörésnek az egyik komoly nyertese a család lehet. Vannak ugyanis olyan munkavállalók, akik azért nem tudtak eddig teljes munkaidőben dolgozni, mert – például gyerekek gondozása vagy az idős rokonok ápolása miatt – nem tudtak távol lenni a családjuktól.

Az otthoni munkavégzés a munkaerőpiacon is fontos változásokat idézett elő. Míg a munkáltatóknak ki kellett alakítaniuk a biztonságos munkavégzéshez szükséges feltételeket, addig a munkavállalóknak is alkalmazkodniuk kellett a megváltozott körülményekhez. Az ÁSZ elemzői kiemelték, hogy a munkavégzés térbeli kötöttségeinek fellazulása az olyan csoportokban is javíthatja a foglalkoztatottságot, amelyek eddig közlekedési, lakhatási, vagy egyéb élethelyzetbeli akadályokkal szembesültek.

Miért értékelte az ÁSZ az otthoni munkavégzés hatásait?

A foglalkoztatottság egy adott gazdaság munkaerőpiacának fontos tényezője, ami közvetlenül befolyásolja a fenntartható gazdasági növekedést. Az ÁSZ, mint a közpénzek őre, kiemelt figyelmet fordít a költségvetési, makrogazdasági folyamatok elemzésére, illetve az azokat befolyásoló kockázatok, tendenciák értékelésére. Az otthoni munkavégzés témaköre a COVID-19 világjárvány gazdasági és társadalmi következményei miatt különösen felértékelődött, így az ÁSZ számára is fontossá vált.

A következő oldalon a **GYÓGYSZEREKRŐL ÉS ÉTRENDKIEGÉSZÍTŐKRŐL** olvashat.

GYÓGYSZEREK ÉS ÉTRENDKIEGÉSZÍTŐK

A nem megfelelő alkalmazás
veszélyes és költséges

Egészségügyi reklámok

Túlfogyasztás veszélyei

Egészségkárosító hatás

Jelentős társadalmi
költségek
jelentkeznek

Miért fontos ez a téma?

A patikákban számos, főként megfázást enyhítő, illetve fájdalom- és lázcsillapító készítményhez juthatunk hozzá vény nélkül. Mivel ezek alkalmazásáról nem az orvos dönt, azt is gondolhatjuk, hogy különösebb veszély nélkül alkalmazhatók. Ez azonban nem így van, sőt. A vény nélkül kapható gyógyszerek sokszor olyan erős hatásmechanizmusú szerek, amelyek dóziskontroll nélkül, vagy tartós fogyasztás esetén akár még árthatnak is. Az étrendkiegészítők esetében pedig az a kockázat merül fel, hogy az Európai Unió csatlakozásunk óta ezek a termékek úgy kerülnek forgalomba, hogy előtte senki sem ellenőrzi, hogy azok mit tartalmaznak, tehát akár még veszélyt is jelenthetnek egészségünkre.

Hogyan hatnak a reklámok?

A vény nélkül kapható gyógyszerkészítmények és étrendkiegészítők piaca dinamikusan növekszik, ebben pedig az internetes kereskedelem bővülésén túl, a fogyasztásukat népszerűsítő reklámoknak is óriási szerepük van. Talán nem is gondolnánk, de a televíziós és rádiós reklámidőnek ma több mint 20 százaléka egészségügyi reklám. Ez azt jelenti, hogy naponta találkozunk olyan, gyakran manipulatív információkkal, amelyek a gyógyszerek és étrendkiegészítők fogyasztását ösztönzik.

Éppen ezért kiemelt jelentősége van annak, hogy az érintett állami szervezetek együttműködjenek annak érdekében, hogy az emberek csak biztonságos termékekhez juthassanak hozzá, és az egészségükre ható szerek alkalmazásáról soha ne impulzus alapján döntsenek.

Hogyan befolyásolja az emberek gyógyszerfogyasztása a gazdaságot?

Az egészségtudatosság és a lakosság pénzügyi tudatossága nagyon szoros kapcsolatban állnak egymással, ugyanis az egészség megőrzése, illetve betegség esetén a gyógyulás folyamata igen költséges tud lenni. Ez pedig nem csupán a háztartások, de az állam költségvetésére nézve is terheket jelent.

A következő oldalon a **JÁRVÁNYOK ELLENI VÉDEKEZÉSRŐL** olvashat.

A LAKOSSÁG VÉDELME A JÁRVÁNYOK ELLEN

A járványok megelőzése a jólét
biztosításának is fontos eszköze

Egyéni felelősség

Prevenció

A járvány megfékezése

Fenntartható
gazdasági fejlődés

Mi a védőoltások szerepe a lakosság jólétének megőrzésében?

A védőoltások széles körben történő alkalmazása és a lakosság megfelelő szintű átoltottsága a leghatékonyabb védekezés a fertőző betegségekkel szemben. Éppen ezért az ÁSZ elemzői a fertőző betegségek megelőzése érdekében kialakított hazai és nemzetközi rendszereket tekintették át. A szakértők rávilágítottak arra, hogy a nem kötelező védőoltások esetén a populációs védetség elérésében meghatározó az oltási hajlandóság. Ez azt is jelenti, hogy az egyének felelőssége kiemelt jelentőségű.

Az ÁSZ elemzői arra is felhívták a figyelmet, hogy a COVID-19 világjárvány védőoltásokkal történő megfékezése hosszútávon hozzájárul a fenntartható gazdasági fejlődéshez, illetve a koronavírus-járvány káros gazdasági és társadalmi hatásainak megszüntetéséhez is.

Tudta-e, hogy Magyarország élen jár a fertőző betegségek elleni védőoltások alkalmazásában?

Nemzetközi kitekintésben, az EU-ban Magyarországon a legmagasabb az életkorhoz kötötten kötelező védőoltások száma. Ennek köszönhetően hazánk a 2018-2019. években kimagasló eredményeket ért el átoltottság tekintetében. Az egyes kötelező védőoltással megelőzhető fertőző betegségek közel 100%-os átoltottsági szintjének eredményeként minimálisra csökkentek, vagy teljesen eltűntek hazánkból az olyan, korábban nagyszámú halálos áldozatot követelő, regisztrált fertőző betegségek, mint a szarvasköhögés, a tuberkulózis vagy a diftéria.

Miért fontos a védőoltások témaköre?

Az egészség megőrzése és a járványok elkerülése mind a társadalom, mind az egyének alapvető érdeke, a jólét biztosításának fontos eszköze, aminek számos gazdasági és társadalmi összefüggése van. Az ÁSZ elemzése ezeket mutatja be, hangsúlyozva az oltási rendszer jelentőségét, valamint a védőoltások szerepét és fontosságát a fertőző betegségek megelőzésében.

A következő oldalon a **KÖRNYEZETTUDATOS TERVEZÉSRŐL** olvashat.

KÖRNYEZETTUDATOS TERVEZÉS

A fenntarthatósághoz megfelelő
fogyasztói döntések is kellenek

Csökkenő energiaszámlák, javuló
energiahatékonyság

Tudatos vásárlói döntések

Energiatudatosság

Zöld beruházások

A

B

C

D

E

F

G

Mire hívta fel a figyelmet az ÁSZ?

A háztartási gépeket vásárlók több, mint négyötöde figyelembe veszi az eszközökön található energiacímkét – többek között erre világított rá az ÁSZ ellenőrzése. Az energiahatékonyság révén mérséklődhet például az energiaimport-függőség, csökkenhet az intézmények és a lakosság energiaszámlája, illetve megnövekedhet a beruházások száma. Ezáltal javulhat a foglalkoztatottság, mobilizálódhat a hazai tőke, valamint felgyorsulhat a külföldi működő tőke és támogatás beáramlása. Mindezek okán a magyar energiapolitika kiemelt prioritásként kezeli az energiahatékonyság növekedésének a támogatását.

Mit jelentenek az energiacímkék?

Az energiacímkék a termékek energiafogyasztásáról, illetve környezeti teljesítményéről nyújtanak tájékoztatást, így a fogyasztók megalapozott döntéseket hozhatnak. A középtávú fogyasztóvédelmi politika célként határozta meg a fenntartható környezet- és egészségtudatos fogyasztói gondolkodás és magatartás erősítését a fogyasztók körében.

Miért fontos az energiafogyasztásra vonatkozó címkézés ellenőrzése?

A piacfelügyeleti intézményrendszer kialakítása és működtetése alapvető fontosságú. Segítségével kiszűrhetők a forgalomból mindazok a termékek, amelyek a fogyasztókra veszélyesek, illetve nem felelnek meg a műszaki követelményeknek vagy a jogszabályi előírásoknak. Az ÁSZ ellenőrzése a környezettudatos tervezésre, valamint az energiafogyasztási címkézésre vonatkozó fejlesztési irányok és lehetőségek meghatározásához újult szempontokat.

GYERMEKÉTKEZTETÉS

A közétkeztetés egyik fő területe a gyermekétkeztetés

A közétkeztetés életkor vagy szociális helyzet alapján biztosított

Naponta másfél-kétmillió ember veszi igénybe

Fontos a közegészségügyi és gazdálkodási szabályok betartása

A magas minőségű ellátás közérdek

Miért kiemelt a gyermekétkeztetés témaköre?

Rendkívül fontos, hogy gyermekeinknek mindig mindenből a lehető legjobbat biztosítsuk. Különösen igaz ez az ételismiszerek, illetve az étkezés tekintetében. Mindannyian azt szeretnénk, hogy gyermekeink az életkoruknak megfelelő mennyiségű és minőségű, egészséges, testi, lelki és szellemi fejlődésüket egyaránt támogató tápanyagokhoz jussanak. Alapvető elvárás tehát, hogy mindez a bölcsődében, óvodában és az iskolában is biztosított legyen számukra.

Miért ellenőrizte az ÁSZ a közétkeztetést nyújtó intézményeket?

Hazánkban a közétkeztetést – életkor vagy szociális helyzet alapján - naponta körülbelül másfél-kétmillió ember veszi igénybe. Ennek az egyik jelentős területe a gyermekétkeztetés, amellyel szinte minden magyar család találkozik. Kiemelt közérdek tehát, hogy a gyermekek, illetve az anyagilag rendkívül nehéz helyzetben lévők étkeztetési ellátása magas minőségű, illetve minden szempontból biztonságos legyen. Mindennek pedig nem csupán a közegészségügyi, hanem a gazdálkodási szabályok pontos betartása is meghatározó feltétele.

Rendkívül fontos tehát, hogy a gyermekétkeztetés, illetve a szociális alapon történő étkeztetés nyújtó intézmények tevékenysége, működése és gazdálkodása is átlátható és elszámoltatható legyen.

KÖNYVTÁRAK FENNTARTÁSA

A társadalom művelődését
szolgálja

Felbecsülhetetlen nemzeti értéket
őriznek

Nyugodt kutatási és tanulási
körülményeket biztosítanak

Fontos kulturális
missziót töltenek be

A nemzeti
vagyon részei

Miért fontos a könyvtárak szabályos működése?

A könyvtárak nemcsak felbecsülhetetlen nemzeti értékeket, az egyetemes kultúrához kapcsolódó dokumentumokat, gyűjteményeket őriznek, de fontos kulturális missziót is teljesítenek. Tapasztalhatjuk, hogy az internet korában is alapvető tájékozódási lehetőséget kínálnak, egyben kapcsolódási pontot jelentenek a kultúrához, író olvasó találkozóknak, klubéletnek adnak otthont. Az egyetemisták számára pedig biztosítják a nyugodt kutatás és tanulás körülményeit.

Fontos, hogy a könyvtárak úgy működjenek, hogy biztosítsák a kulturális javak gyarapítását, szolgáltatásaikhoz pedig mindenki hozzáférhessen. A könyvtári ellátás fenntartása közös cél, így a könyvtárakat közpénzből tartjuk fenn.

Miért ellenőrzi az ÁSZ a könyvtárakat?

A könyvtári ellátás fenntartása és fejlesztése a társadalom művelődését szolgálja. Az állam és az önkormányzatok által fenntartott könyvtárak gyűjteményében nyilvántartott kulturális javak a nemzeti vagyon körébe tartoznak. Éppen ezért az ÁSZ célja, hogy feltárja a könyvtárak működésében és gazdálkodásában rejlő kockázatokat illetve, hogy megszüntesse a hibákat és a hiányosságokat. Mindezek révén az ÁSZ hozzájárul a közpénzek átlátható, rendezett módon való felhasználásához, valamint a nemzeti vagyon védelméhez.

A következő oldalon a **HULLADÉKGAZDÁLKODÁSRÓL** olvashat.

HULLADÉK- GAZDÁLKODÁS

Környezeti és egészségügyi szempontból is kiemelt cél

Követelmény a hulladék szabályszerű elhelyezése

Az emberi egészség védelmét is szolgálja

Kiemelt cél az újrahasznosítás

Fontos a környezetterhelés mérséklése

Miért fontos a hulladékkezelés?

A fenntartható fejlődés egyik alappillére a keletkezett hulladékok szabályszerű elhelyezése, illetve lehetőség szerinti újrahasznosítása. A megfelelően kialakított és működtetett hulladékgazdálkodás kapcsán elvárás a környezet és az emberi egészség védelme, valamint a környezetterhelés mérséklése. A hulladékgazdálkodás ellenőrzése tehát nem csupán gazdasági, hanem környezeti és egészségügyi szempontból is kiemelt cél.

Mit ellenőrzött az ÁSZ?

Ellenőrzése során az ÁSZ arra kereste a választ, hogy eredményes volt-e a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás országos megszervezése, illetve a műanyag csomagolási hulladék kezelése. Az ÁSZ szakemberei emellett azt is megvizsgálták, hogy a hulladékgazdálkodás szabályozási és szervezeti rendszere támogatta-e a közfeladat ellátását.

Minden közszolgáltatás egyik legfontosabb mércéje az, hogy azzal mennyire elégedettek az állampolgárok. Éppen ezért a közszolgáltatók ellenőrzése mellett, az ÁSZ a lakosság véleményét is felmérte a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás kapcsán.

A lakosság körében végzett felmérés azt mutatta, hogy a hulladékgazdálkodási közszolgáltatással megkérdezettek 78%-a elégedett volt.

A következő oldalon a **FELSŐOKTATÁSRÓL** olvashat.

FENNTARTÓVÁLTÁS A FELSŐOKTATÁSBAN

Cél a minőségi és
versenyképes tudás

Központi szerepük van
az innováció területén

Intézményközi és nemzetközi
kapcsolatok erősítése

Hatékonyabb vállalati
együttműködések

Alkalmazkodás
a gazdasági
igényekhez

Hogyan járul hozzá a fenntartóváltás a minőségi és versenyképes tudáshoz?

Az átalakítás célja, hogy az egyetemek központi szerepet töltsenek be a kutatás-fejlesztés és az innováció területén, valamint, hogy tovább erősödjenek az intézményközi, a vállalati és a nemzetközi kapcsolataik.

A fenntartóváltás célja továbbá, hogy a hallgatók korszerű képzések keretében szerezhessenek minőségi, versenyképes tudást. A fenntartóváltás eredményeként a hazai felsőoktatási intézmények a jövőben rugalmasabban tudnak majd igazodni a gazdaság igényeihez, illetve hatékonyabban tudnak majd együttműködni a hazai vállalatokkal is

Integritás és átláthatóság a felsőoktatásban is!

A hatályos törvényi előírások alapján az alapítványokhoz a fenntartói jogok, az egyetemek tulajdonába pedig az ingó vagyontárgyak kerülnek. Az egyetemekhez kapcsolódó állami tulajdonban lévő ingatlanok pedig részben az alapítványok, részben pedig az egyetemek tulajdonát képezik.

Mit ellenőriz az ÁSZ?

Az ÁSZ ellenőrzései során azt értékelte, hogy a 2021. év fenntartóváltást megelőző időszakban biztosított volt-e a nemzeti vagyon megőrzése, védelme, illetve, hogy a vagyon átadása szabályszerűen történt-e.

A közelmúltban megkezdett szervezeti teljesítmény ellenőrzésével pedig az ÁSZ a takarékos, kiegyensúlyozott és fenntartható működéshez, valamint a közpénzek és a közvagyon rendeltetésszerű, szabályszerű és korrupciómentes hasznosításához járul hozzá.

A következő oldalon a **NEM ÁLLAMI HUMÁNSZOLGÁLTATÓKRÓL** olvashat.

NEM ÁLLAMI HUMÁSZOLGÁLTATÓK

Cél a minőségi ellátás
biztosítása

Jelentős összegű költségvetési
támogatások

Idősothtonok

Magán bölcsődék,
óvodák, iskolák

Hajléktalanellátás

Miért kiemelten fontos a humánszolgáltatók témaköre?

A nem állami humánszolgáltatást nyújtó intézmények tiszteletet érdemlő, rendkívül fontos tevékenységet végeznek. Ezen intézmények gyermekeink nevelése mellett, gyakran olyan családtagjainkról és embertársainkról gondoskodnak, akiknek megfelelő szakértelem hiányában a család nem tud megfelelő minőségű támogatást nyújtani. Nagyon erős bizalmi viszony ez, amely nem jöhet létre, illetve nem működhet átlátható gazdálkodás nélkül.

Mely intézmények tartoznak jellemzően a humánszolgáltatók közé?

A nem állami fenntartású köznevelési és szociális intézmények jellemzően bölcsődék, magánóvodák, idősotthonok, fogyatékkal élő személyeket ellátó intézmények és hajléktalanotthonok. Ezek az intézmények társadalmilag hasznos, közösségteremtő, közérdekű, illetve közhasznú tevékenységeket végeznek, amelyek ellátásához jelentős összegű költségvetési támogatásban részesülnek.

Hogyan végezte el az értékelést az ÁSZ?

A nem állami humánszolgáltatók szabályos működésének elősegítésével az ÁSZ a társadalmi közbizalom erősítéséhez járult hozzá. Ellenőrzése során azt értékelte, hogy a fenntartók rendelkeznek-e az elszámoltatható közpénz felhasználáshoz kapcsolódó lényeges gazdálkodási dokumentumokkal.

Miért fontos mindez?

A közpénzfelhasználás alapvető követelménye az elszámoltathatóság és az ellenőrizhetőség, ugyanis csak így garantálható, hogy a társadalom minden csoportja minőségi szolgáltatásokat vehessen igénybe.

Hogyan biztosítja az ÁSZ az előrelépés lehetőségét?

Az ÁSZ fontos feladatának tekinti, hogy előmozdítsa a közpénz szabályos felhasználását. Éppen ezért minden szervezet részére visszajelzést ad, elősegítve ezzel azokat a fenntartói intézkedéseket, amelyek révén biztosíthatók az ellenőrizhetőség, átláthatóság és az elszámoltathatóság feltételei.

A következő oldalon az **ÖNKORMÁNYZATOKRÓL** olvashat.

ÖNKORMÁNYZATOK FENNTARTHATÓSÁGA

Lépések a korrupciómentesség
irányába

A világjárvány kiemelt korrupciós
kockázatot jelent

Az önkormányzatok feladat-
ellátása nőtt

A társadalmi bizalom
erősítése

Támogatás a
hiányosságok
megszüntetésére
érdekében

Miért volt kiemelt jelentőségű az önkormányzati rendszer ellenőrzése?

Több nemzetközi szervezet (ENSZ, OECD) mellett, az Állami Számvevőszék is felhívta a figyelmet arra, hogy a világjárvány kiemelt korrupciós kockázatot jelent. Mindez a megnövekedett számú feladatok miatt az önkormányzatokat kiemelten érintette.

Az ÁSZ a járvány okozta rendkívüli helyzetben igyekezett hozzájárulni ahhoz, hogy javuljon az integritási kontrollok kiépítettsége, ezáltal pedig csökkenjen az önkormányzatok korrupciós veszélyeztetettsége.

Hogyan támogatta az ÁSZ az önkormányzatokat?

A 3197 magyarországi önkormányzat, illetve 1284 önkormányzati hivatal integritásának, vagyis korrupció elleni védettségének értékelése valójában többszintű tanácsadást foglalt magában. Az ÁSZ például már az ellenőrzést megelőzően megadta annak a 26 dokumentumnak a listáját, amelyek értékelésére később sor került.

Az ÁSZ szoros együttműködésre törekedett az önkormányzatok vezetőivel, az együttműködő önkormányzatok pedig már az ellenőrzés során javíthatták a felmerülő hiányosságokat. Ezt követően az ÁSZ 1-től 5-ig tartó osztályzatokkal értékelte az önkormányzatok integritását. Ennek eredményeként az ellenőrzöttek 58,4 %-a 5-ös, további 25,6 % pedig 4-es osztályzatot kapott. Összesítve a kapott osztályzatokat, az önkormányzatok és a hivatalok integritásának állapota országosan 4,3-as átlagot ért el.

A következő oldalon az **ÖNKORMÁNYZATI INTÉZMÉNYEKRŐL** olvashat.

ÖNKORMÁNYZATI INTÉZMÉNYEK

Közvetlen hatás
az emberek életére

Közszolgáltatások ellátása

Társadalmi bizalom erősítése

Cél a hatékony
feladatvégzés

Korrupciómentes
működés

Milyen intézményei lehetnek egy önkormányzatnak?

Összetett, rendkívül felelősségteljes feladataik eredményes elvégzéséhez hazánk önkormányzatai széleskörű lehetőségekkel rendelkeznek, azokat a legkülönbözőbb formákban láthatják el. Alapíthatnak intézményeket a közszolgáltatások ellátása érdekében, de létrehozhatnak társulásokat is, hogy feladataikat magas színvonalon, hatékonyan lássák el.

Ezek, az önkormányzatok irányítása alá tartozó intézmények szerteágazó közszolgáltatásokat nyújtanak, működésük minősége pedig közvetlen hatással van az azokat igénybe vevő állampolgárok életére.

Mit tehetnek az intézményvezetők a szabályos működés érdekében?

Kiemelt fontosságú, hogy az egyes intézmények vezetői felismerjék az integritási kockázatokat, amelyek az adott intézmény korrupciómentes működését veszélyeztetik. Fontos, hogy ezeket a vezetők rendszeresen felmérjék, a kezelésükre pedig átlátható, jól szabályozott rendszereket, döntési mechanizmusokat alakítsanak ki. Az intézményeknél a szabályozási környezet kialakítása az intézményvezető felelősségi körébe tartozik.

Az önkormányzati intézmények esetében is kulcsfontosságú a korrupció megelőzése, ezzel együtt pedig a társadalmi közbizalom erősítése.

Az ÁSZ a 2021. évben összesen 3932 intézmény esetében értékelt a belső kontrollrendszer és az integritás lényeges elemeinek kialakítását.

PÉNZÜGYI TUDATOSSÁG

A pénz az életünk szerves része,
tudnunk kell bánni vele

Pénzügyi Tudatosság Projekt

Ismeretterjesztő cikkek és
animációs filmek

Kutatások, elemzések

Pénzügyi kultúra
fejlesztése

„A pénz az életünk mindennapi része. Az pedig, hogy ezzel miképpen gazdálkodunk, hogy mit kezdünk vele meghatározza a mindennapjainkat, az életszínvonalunkat és a biztonságunkat.”

Mit jelent a Pénzügyi Tudatosság az ÁSZ számára?

Az ÁSZ társadalmi felelősségvállalásának kiemelt területe a magyar lakosság pénzügyi tudatosságának fejlesztése, amelyhez az elmúlt évek során több eszközzel is igyekezett hozzájárulni.

A pénzügyi tudatosság nem feladat, hanem érték. Éppen ezért az ÁSZ számos ismeretterjesztő cikkel, animációs filmmel szolgál az ÁSZ Hírportálján, közösségi média felületein, illetve a legyamagadura.hu weboldalon is. Ezek egyrészt azokhoz szólnak, akik már a pénzügyi tudatosság útján haladnak, másrészt pedig azokhoz, akik most tervezik, hogy rálépnek arra az útra, amely tudatos pénzügyi döntések révén vezet céljaink eléréséhez.

Az ÁSZ folyamatosan nyomon követi és méri a témakörhöz kapcsolódó hazai jelenségeket és folyamatokat, amelynek eredményeképp 2021-ben is több szakmai kutatást, elemzést hozott nyilvánosságra:

- Felmérés a felsőoktatásban tanuló fiatalok pénzügyi kultúrájáról,
- Elemzés a pénzügyi tudatosság helyzetének áttekintéséről, különös tekintettel a digitalizációs kihívásokra,
- Pénzügyi kultúra fejlesztési programok felmérése, összehasonlító elemzés

2021-ben az ÁSZ a pénzügyi kultúra kutatása és fejlesztése, valamint a pénzügyi tudatosság szemléletének terjesztése érdekében végzett aktív és kiemelkedő szakmai tevékenységéért a Magyar Bankszövetségtől „Pénzügyi Kultúra Nagykövete” intézményi díjat kapott.

A következő oldalon **VIRTUÁLIS KIÁLLÍTÁSUNKAT** mutatjuk be.

VIRTUÁLIS KIÁLLÍTÁS

A látogatók betekinhetnek
az ÁSZ múltjába, jelenébe

Az ÁSZ feladatainak ismertetése

Az ÁSZ tevékenységének
bemutatása

Hazai és nemzetközi
kapcsolatrendszere

Tudományos
munkái

Kérjük, tekintse meg tárlatunkat!

cím: 1052 Budapest, Apáczai Cs. J. u. 10. | 1364 Budapest 4, Pf. 54

telefon.: +36 1 484 9100

email: szamvevoszek@asz.hu

web: www.asz.hu | www.aszhirportal.hu